

Beslissing

---

inzake de klacht van de heer [klager] over het handelen van de AIVD

Beslissing van de afdeling klachtbehandeling van de Commissie van Toezicht op de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten (CTIVD) inzake de klacht van de heer [klager] (hierna: klager) over het handelen van de Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (AIVD).

De klacht

Klager heeft bij de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) een klacht ingediend over de AIVD. De minister van BZK heeft de klacht als ongegrond beoordeeld. Klager is het hier niet mee eens, omdat hij vindt dat het onderzoek naar zijn klacht niet goed is uitgevoerd en onvolledig was. Klager heeft zich daarom tot de afdeling klachtbehandeling van de CTIVD (hierna: de afdeling klachtbehandeling) gewend.

De afdeling klachtbehandeling neemt de klacht in behandeling. Tezamen met klager is de afdeling klachtbehandeling tot de volgende klachtformulering gekomen:

Klager stelt dat de AIVD hem sinds 2018 op verschillende plaatsen en momenten in de tijd op verschillende wijzen lastig valt. Hierbij noemt klager als voorbeeld dat hij door AIVD-medewerkers is benaderd en belaagd met gas. Klager heeft hierover een klacht ingediend bij het ministerie van BZK, maar hij is niet tevreden over de afhandeling van de klacht. Klager vindt dat het onderzoek dat het ministerie van BZK naar de klacht heeft gedaan niet volledig was. Bovendien wil klager dat de AIVD stopt met hem lastigvallen.

Het door klager gestelde handelen van de AIVD

Klager stelt, kortgezegd, het volgende. De AIVD maakt stelselmatig inbreuk op zijn privacy en wordt door de AIVD gehinderd in de uitoefening van zijn bedrijfsactiviteiten (klager is journalist en schrijft pro-Europese artikelen). De voortdurende activiteiten en acties vanuit de AIVD zorgen ervoor dat de gezondheid van klager wordt bedreigd. Klager ervaart die inzet als zeer belastend, schadelijk en storend in zijn dagelijkse leven en het maakt zijn persoonlijke levenssfeer en huiselijke bestaan moeilijk. Klager denkt dat de acties mogelijk te maken hebben met een oude casus. Klager was in de jaren '80, als journalist, betrokken bij de krakersbeweging in verband met een huis dat werd gesloopt. Klager is verhoord toen de betreffende huisjesmelker en crimineel uiteindelijk is vermoord.

Klager merkt dat hij vaak door AIVD-medewerkers wordt benaderd en wordt lastiggevallen. Hij wordt ook vaak door de medewerkers in kwestie aangesproken. In (in ieder geval) twee situaties is daarbij naar klager gespoten met een stof dat een hartaanval kan veroorzaken. Naar aanleiding hiervan heeft klager aangifte van poging tot moord gedaan bij de politie. Klager stelt dat hij als

een 'oefenobject' wordt gebruikt voor jonge medewerkers van de AIVD. Hij ervaart dat medewerkers van de AIVD een opdracht krijgen om bijvoorbeeld een wolk gas naar klager te schieten. Door het inademen van het gas, wordt hij gevoelig voor trillingen, die via zijn ruggengraat worden opgevangen. Via deze weg wordt dan, volgens klager, met hem gesproken. Klager geeft aan dat hij beschikt over een lijst met AIVD'ers, die hij bij naam en toenaam kent. Hij geeft aan dat de medewerkers die zich bij hem kenbaar maakten als AIVD'er, hebben aangegeven dat niet alle activiteiten zijn geregistreerd in de systemen van de AIVD en dat sommige dingen gebeuren onder een andere naam.

Klager noemt, als voorbeeld (maar niet uitputtend), zes concrete contactmomenten tussen hem en de AIVD waarbij hij is lastig gevallen:

1. 31 mei 2018: Bij de uitgang van het [naam]-ziekenhuis in [gemeente] werd klager door de AIVD benaderd en er werd gezegd: "Jij gaat met ons mee."
2. 22 juni 2018: Bij een cadeauwinkel aan de [straat] werd klager door twee medewerkers van de AIVD benaderd.
3. 14 augustus 2018: Op het vliegveld in de hoofdstad van [land] werd klager door medewerkers van de AIVD benaderd. Hierbij werd gezegd: "We zijn hier om je te beschermen, je wordt bedreigd."
4. 19 februari 2021: Bij [straat] in [gemeente] hebben twee personen van de AIVD klager bij de parkeerplaats aan het hofje aangesproken. Zij hebben gezegd dat hij gevaarlijk is. Door deze personen werd een gas in zijn richting gespoten.
5. 17 juli 2021: Aan de [straat] in [locatie] was klager in gesprek met een persoon uit Afghanistan. Daarna kwamen een jonge man en vrouw meeluisteren bij zijn boot. Dit waren volgens klager AIVD-medewerkers.
6. Onbekende datum: Klager werd bij een snackbar in [gemeente] benaderd door een persoon die zich identificeerde als medewerker van de AIVD.

Klager wil dat de AIVD stopt met hem lastig te vallen. Klager geeft aan dat hij een democraat is en de rechtstaat respecteert; hij is geen terrorist. Het is klager onduidelijk waarom de AIVD hem lastigvalt, want hij heeft nooit iets gedaan dat staatsgevaarlijk zou kunnen zijn. Volgens klager valt de AIVD hem lastig op basis van verkeerde aannames of vergissingen.

Klachtenafhandeling door het ministerie van BZK

Klager vindt dat de AIVD (die verantwoordelijk is voor de feitelijke behandeling van de klacht) zijn klacht onvoldoende heeft onderzocht en niet waarheidsgetrouw heeft afgehandeld. Klager vindt dat er uit de beslissing op zijn klacht slechts valt op te maken dat twee specifieke technieken niet tegen hem worden gebruikt. Klager maakt hieruit op dat andere technieken mogelijk wel jegens hem worden ingezet.

Onderzoek

De afdeling klachtbehandeling heeft op 16 juni 2021 een verkennend telefonisch gesprek gevoerd met klager. Op 21 juli 2021 heeft een gesprek plaatsgevonden waarbij klager de door hem ervaren gedragingen van de AIVD nader heeft toegelicht. Daarnaast heeft de afdeling klachtbehandeling onderzoek gedaan in de systemen van de AIVD. De afdeling klachtbehandeling heeft rechtstreeks en zelfstandig toegang tot de systemen van de AIVD.

Met klager is besproken dat zijn klacht in feite uit twee delen bestaat; enerzijds de fysieke contactmomenten waarin AIVD'ers zich als zodanig kenbaar maken aan klager, anderzijds de verdere uitvoering van het experiment waar klager onderwerp van stelt te zijn, waarbij ook sprake zou zijn van non-fysiek contact dan wel lastigvallen. Klager betwijfelt dat er iets over de experimenten die bij hem uitgevoerd worden is terug te vinden in de systemen van de AIVD. Van de fysieke contactmomenten zou volgens klager wel wat terug te vinden moeten zijn. Gelet op het voorgaande is met klager besproken dat de afdeling klachtbehandeling in haar onderzoek enkel de fysieke contactmomenten zal betrekken.

Bevindingen

De afdeling klachtbehandeling baseert haar bevindingen op: (1) het klaagschrift, (2) de gesprekken die met klager hebben plaatsgevonden, (3) de stukken uit het klachtdossier bij de AIVD en (4) het onderzoek in de systemen van de AIVD.

In de brief van 12 april 2021 schrijft het ministerie van BZK dat:

"[...] de AIVD bij de uitoefening van haar bevoegdheden is gebonden aan de wet. Als u niets te maken heeft met de activiteiten die de nationale veiligheid of de democratische rechtsorde zouden kunnen schaden, kunt u er verzekerd van zijn dat de AIVD geen aandacht voor u heeft. De door u genoemde technieken zoals subliminale en elektronische technieken worden door de AIVD niet toegepast. Ook wordt u niet gebruikt als oefenfiguur."

De afdeling klachtbehandeling heeft het door klager gestelde handelen van de AIVD onderzocht. In haar onderzoek heeft zij geen aanwijzingen aangetroffen dat sprake is (geweest) van onrechtmatige inzet van (bijzondere) bevoegdheden door de AIVD jegens klager. Evenmin heeft de afdeling klachtbehandeling aanwijzingen gevonden waaruit blijkt dat klager zou worden gebruikt als oefenfiguur.

Verder heeft de afdeling klachtbehandeling gekeken naar de wijze waarop de AIVD de klacht heeft onderzocht. Het onderzoek naar de klacht dat de AIVD heeft uitgevoerd is helder vastgelegd in het interne klachtdossier. Gelet op het eigen onderzoek dat de afdeling klachtbehandeling heeft gedaan, stelt de afdeling vast dat het onderzoek van de AIVD volledig was en niet op foutieve informatie berust.

Beoordeling van de klacht

Op grond van artikel 124, eerste lid, Wiv 2017 beoordeelt de afdeling klachtbehandeling of door de AIVD behoorlijk is gehandeld.

Op basis van haar bevindingen komt de afdeling klachtbehandeling tot de conclusie dat de AIVD geen (bijzondere) bevoegdheden onrechtmatig jegens klager heeft ingezet en dat het onderzoek van de AIVD naar de door klager gestelde gedragingen adequaat en volledig was. Naar het oordeel van de afdeling klachtbehandeling heeft de AIVD hiermee behoorlijk jegens klager gehandeld. De klacht is daarmee ongegrond.

Oordeel van de afdeling klachtbehandeling van de CTIVD

De afdeling klachtbehandeling is van oordeel dat de AIVD behoorlijk heeft gehandeld.

De afdeling klachtbehandeling beoordeelt de klacht als ongegrond.

De afdeling klachtbehandeling van de Commissie van Toezicht op de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten, 6 oktober 2021,

mr. A. Stehouwer (voorzitter)

mr. H.C. Wiersinga

mr. A.M. Zwaneveld